

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.149/2023/4.

A felperes:

(felperes neve) ((lakcíme))

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Kummer Ákos; ügyvéd címe.)

Az alperes:

(alperes neve) ((székhelye).)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Kovács Lóránd; ügyvédi iroda címe.)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Kecskeméti Törvényszék 10.P.21.338/2022/7.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

Alperes, 10.P.21.338/2022/8.

Í T É L E T

Az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19 050 (tizenkilencezer-ötven) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti Állami Adó- és Vámhatóság illetékbevételi számlájára 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes annak megalapításától 2020 elejéig a (párt neve) Mozgalom pártigazgatója volt, jelenleg az Országos Választmány elnöke. A 2018-as országgyűlési választási kampányban néhány alkalommal tárgyalt a (személy neve) érdekkörébe tartozó gazdasági társaságokkal választási plakátok kihelyezése, plakáthelyek bérlete, megvásárlása tárgyában.

[2] Az alperes üzemelteti a (X) internetes portált, amelyen 2018. március 21. napján „A /párt neve/ pártigazgatója (személy neve) táskahordozója” címmel jelentetett meg írást. A cikk témája, hogy a /párt neve/ politikai párt pénzt ajánl fel más politikai pártok képviselőinek a választókerületükben való visszalépésért a 2018-as országgyűlési választási kampányban. Az írás utalt arra, hogy az (internetes oldal neve) információi szerint a pénzek forrása (személy neve), majd közölte: „Információk szerint (személy neve) összekötője a /párt neve/ban (felperes neve) pártigazgató. Az (internetes oldal neve) úgy értesült, rajta keresztül jutnak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a /párt neve/ képviselőjelöltjeihez”.

A kereset és az ellenkérelem

[3] A felperes keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a tényállásban idézett valótlan tartalmú tények híresztelésével megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, és kötelezze 400 000 Ft sérelemdíj megfizetésére. A kereset jogalapját a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára alapította. Előadta, a jelen per tárgyát is képező tényállítás kapcsán több peres eljárás volt folyamatban. A Fővárosi Törvényszék előtt 33.P.21.460/2018/9. számú sajtóhelyreigazítási perben (személy neve) cáfolta a tényállítás valóságát. A Fővárosi Törvényszék előtt (...) számú személyiségvédelmi igény érvényesítése iránti perben a bíróság (tanú.1, tanú 2. és tanú 3. nevei)-t tanúként hallgatta meg, akik vallomásukban megerősítették a közlések valótlanosságát. A valótlan állításokat az alperes az általa működtetett (Y portál) és (Z portál) portálon is megjelentette, amelyek kapcsán szintén keresetet terjesztett elő. Az alperesi valótlan tényállítás alkalmas hátrányos megítélésre, mert jelentése szerint illegális, eltitkolt pénzbeli támogatást vett át egy választáson induló párt vezetőjeként azzal a céllal, hogy más pártok jelöltjeit megvesztegessen, vagyis sorozatosan korrupciós bűncselekményt követett el. Nem vitatta közszereplői minőségét, a közszereplőket terhelő a magasabb tűrési kötelezettség azonban nem terjed ki a hamis tényközlésekre. Ennek alátámasztására hivatkozott a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatra. Hangsúlyozta, a portál (megye neve) megye legolvasottabb médiatartalmait előállító internetes felülete.

[4] Köztudomású tényként kérte figyelembe venni a sérelemdíj iránti igényét megalapozó hátrányt. Az alperes nyilvánvalóan és kifejezetten a lejárata szándékával, célzatosan, a közvélemény előtti hiteltelenítése érdekében tette közzé a valótlan állításokat a kampány időszakában, amikor a megszokottnál is komolyabb érdeklődést váltanak ki az olvasókban a kampányban résztvevőkkel kapcsolatos hírek. Az alperes meg sem kísérelte ellenőrizni az információk valóságtartalmát, a közlés előtt őt nem kereste meg. Felróhatósága tehát nagyfokú, amelyet a sérelemdíj összegének meghatározása körében értékelni kell. Utalt a sérelemdíj büntető funkciójára, valamint arra, hogy a nagyszámú internetes sajtóterméket

működtető médiaholding alperessel szemben a kis összegű sérelemdíjnak nincsen szankciós, illetve elégtételt adó hatása.

[5] Csatolta az alperes 2020. évi beszámolóját, amely szerint 66,8 milliárd forint árbevétel mellett 2,878 milliárd eredményt realizált.

[6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, ténykérdés, hogy a felperes rendszeresen járt (személy neve)hoz, ezt egy alkalommal fényképfelvétel is rögzítette. Előadta, (3 tanú neve) tanúk a Fővárosi Törvényszék előtti (...) számú eljárásban elmondták, a 2018-as választások előtt többen készpénzben befizetéseket eszközöltek a párthoz, a befizetők személyéről nem tudtak nyilatkozni, a párton belül azonban szóbeszéd volt, hogy (személy neve)től sok pénz áramlott a (párt neve) Mozgalomhoz. A tanúk egyike sem tett egyértelmű kijelentést arról, hogy a felperes vitt volna pénzt el (személy neve)től, de nem lehetett kétséges, hogy a finanszírozásnak kizárólagos koordinátora nem lehetett más mint a felperes. Ebből következően az állítás nem minősíthető valótlannak.

[7] Vitatta, hogy a sérelmezett kijelentések alkalmasak a felperes hátrányos megítélésének a kiváltására, nem állapítható meg az sem, hogy ennek hatására a felperest nem vagyoni sérelem érte. Érvelése szerint a kért sérelemdíj összege eltúlzott, nem áll összhangban a bírói gyakorlattal.

[8] Miután a kompenzálásra szolgáló sérelemdíjat egy összegben kell meghatározni, a sérelmezett közlések által kiváltott hatás összességében, nem pedig cikkenként ítéltető meg. A felperes ugyanazon a napon megjelent ugyanazon közlések nyomán eddig 14 alperes által kiadott sajtótermék ellen indított pert jóhírnevének megsértése miatt, amelyek mindegyikében 400 000 Ft sérelemdíjat kíván érvényesíteni. A Győri Ítéltábla előtt Pf.I.20.192/2021. számú perben hozott jogerős ítélet alapján a felperes 400 000 Ft kompenzációban részesült.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletében a jogsértés megállapítása és az alperes sérelemdíj fizetésére kötelezésre irányuló keresetnek teljes egészében helyt adott. Kötelezte az alperest 38 100 Ft perköltség és 54 000 Ft eljárási illeték megfizetésére. Határozatának indokolásában kifejtette, az alperes nem vitatta, hogy a kifogásolt közlések tényállítások, de annak az előadásának az alátámasztására, hogy a tényállítások valósak bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Rámutatott, a felperes által csatolt bírósági jegyzőkönyvekben szereplő és az ítéletben részletesen ismertetett tartalmú tanúvallomások nem alkalmasak a tényállítás valóságának bizonyítására. Nem osztotta az alperes álláspontját, hogy a tényállítások nem bírnak sértő jelleggel és nem eredményezik a jóhírnév csorbulását. Az alperes azt a felperes által is elismert tényt, hogy (személy neve)sal megbeszéléseket folytatott és ennek érdekében találkozott vele, a cikkben akként „tálalta”, hogy a felperes bűncselekményt megvalósító módon közreműködött a párt anyagi támogatásában, ez pedig alkalmas arra, hogy a társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Az alperes a sajtótermékben közölt tényállítás valóságtartalmát egyetlen esetben sem ellenőrizte, holott kampányidőszakban az olvasók fokozott érdeklődése megkívánja a közölni kívánt tények valóságtartalmának fokozott ellenőrzési kötelezettségét. A felperes nem vitásan közszereplő ugyan, azonban osztotta a felperes álláspontját, hogy valótlán és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén a közszereplő is jogosult a személyiségvédelemre. Az alperes kellő ténybeli alappal nem rendelkezett a sérelmezett közlés megjelentetésére, a szóbeszéd nem elegendő ahhoz, hogy tiltott pártfinanszírozásra vonatkozó állítást tényként közöljön. Egyetértett a felperessel abban, köztudomású tényként állapítható meg, hogy a valótlán tartalmú sajtóközlemény miatt a felperest nem vagyoni hátrány érte. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében írt szempontok figyelembevételével a sérelemdíj összegének meghatározásakor értékelte, hogy a megállapított jogsértés milyen mértékű látogatottságot eredményezhetett és figyelemmel volt arra is, hogy a közéleti viták minél szabadabb folyása alkotmányos érdek.

Mindezeket figyelembevéve a jogsértéssel arányban állónak találta a felperes által követelt összeget.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[10] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kívánt felülbírálati jogkört a Pp. 369.§ (3) bekezdés c) és d) pontjában jelölte meg. Hangsúlyozta, a közismert tények (felperes a /párt neve/ pártigazgatója volt; rendszeresen tárgyalt (személy neve)sal; egy alkalommal fénykép is készült, amint távozik nevezett irodaházából; a /párt neve/ olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni; a /párt neve/hoz közelálló személyek és a nyilvánosság álláspontja szerint a támogatást (személy neve) nyújtotta) alapján a sérelmezett közlés ténybeli alapon nyugvó logikai következtetés volt. A választások alatti és utáni időszak egyik legnagyobb közérdeklődésre számot tartó kérdése volt, hogy hogyan finanszírozták (személy neve) és érdekeltségei a /párt neve/ kampányát és képviselőjelöltjeit. Ily módon a perbeli cikk közügyekben való megszólalásnak minősült, ezért a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű védelmét kell biztosítani. Az ilyen ügyekkel kapcsolatos vélemények szabadon kifejezhetők. A felperes nem vitásan közszereplő, aki a szólásszabadság szempontjából legkevésbé védett személyi körbe tartozó politikus, ezáltal a politikai viták aktív résztvevője, számolnia kellett azzal, hogy megnyilatkozásait, cselekményeit mások vitatják, bírálják, politikai hitelességét megkérdőjelezzik.

[11] A sérelmezett közlés nem okozott olyan mértékű sérelmet a felperesnek, amelyre alapítottnak jóhírve sérelmének megállapítását alappal kérhetné, tekintettel arra, hogy a /párt neve/ „zavaros pártfinanszírozási ügyeiben” pártigazgatóként túrni köteles a közéleti vitákban őt ért bírálatot. A közvélemény a politikai vitákban lényegében hozzászólt az ilyen állításokhoz, megszokottá vált, hogy a közéleti korrupció kölcsönös hivatkozási alap az egyes személyek politikai megítélése tekintetében. Az Alkotmánybíróság szerint választási kampány esetén a vitatott kijelentést annak figyelembevételével kell értékelni, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választók számára. A politikai közszereplők esetében a személyüket ért bírálatot és minősítést a társadalmi nyilvánosság eleve másként, a demokratikus vita szükségszerű részeként a különböző politikai érdekek mentén értelmezendő megnyilvánulásként kezeli (3222/2022. (III. 23.) AB határozat [32], [33] bekezdés).

[12] Hangsúlyozta, Magyarországon az elmúlt időszakban a közéleti viták mindennapos elemévé vált a politika szereplőinek különböző kétes pénzügyekkel összekapcsolása, pénzügyi-gazdasági, a közélet tisztasága elleni bűncselekményekben való érintettségének megjelenése, általános tapasztalat az, hogy az ilyen típusú közlések, különösen a választási kampány időszakában a közéleti szereplő hitelességét csekély mértékben érintik.

[13] Eltúlzottnak találta az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összegét. A felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, az általános élettapasztalatok alapján nem vonható le olyan következtetés, amely szerint a felperes a megítélt sérelemdíjra, sőt egyáltalán sérelemdíjra jogosult. Kiemelte, az állítások nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak. A közvélemény a felperes vonatkozásában ismételt megjelenő állításokat már eleve fenntartásokkal kezeli, ezáltal a felperesnek okozott hátrányt is degradálja. Az okozott nem vagyoni hátrány mértéke csekély, a sértő közlések tárgyi súlya nem kiemelkedő. Az okozott csekély hátrányt az önkéntes sajtóhelyreigazítás teljes mértékben kompenzálta. Érvelése szerint a jogsértés nem kiemelkedő jellege miatt a sérelemdíj másodlagos preventív funkciója nem érvényesülhet hangsúlyozottnak, ennek nem áll fenn értékelhető indoka.

[14] Perköltséget nem számított fel.

[15] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM. r.) 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 19 050 Ft-ban (15 000 Ft + áfa) felszámított másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[16] Vitatta a fellebbezésnek a /párt neve/ választási kampánya finanszírozásával, a sértő jelleg hiányával és a /párt neve/ zavaros pártfinanszírozási ügyeivel kapcsolatos kijelentéseit, valamint a párt kampány finanszírozásának forrására vonatkozó állítást is, utalva arra, hogy ez utóbbit a keresetlevél F/1. alatti mellékletével cáfolta. Hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.202/2023/4. számú ítéletének indoklására, amelyben a bíróság az alperesnek egy másik portálon közzétett jelen perbelivel egyező tartalmú cikke kapcsán kifejtette, az alperes által hivatkozott tényekből nem vonható le a közlés valóságtartalmára vonatkozó következtetés.

[17] Az, hogy a /párt neve/ választási kampányának finanszírozása közérdeklődésre számot tartó kérdés volt, az alperes érdekkörébe tartozó sajtóorgánumok valótlán közléseinek tudható be. Utalt arra, a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.20.848/2021/7/II. számú ítéletének indoklásában kimondta, hasonló esetekben politikai vita létre alapozni az alperesi védekezést nem lehet. A sérelemdíj mértékének meghatározásakor a jogintézmény büntető funkciójára is figyelemmel kell lenni az okozott hátrány nagyságától függetlenül. Az az újságírói magatartás, amely a szakma szabályait is semmibe véve abban manifesztálódik, hogy a közöltek valóságtartalmának legcsekélyebb ellenőrzése és legalább az érintett álláspontjának ismertetése nélkül közöl olyan valótlán állításokat, amellyel az illető bűncselekmény elkövetőjeként írja le, rágalmozás vétségét valósítja meg. Ennek alátámasztására a Kúria Bfv.III.1.220/2021/6. számú határozatára hivatkozott. Megismételte, hogy az alperes jogsértő magatartása kiemelkedő súlyú.

[18] Az alperes által hivatkozott alkotmánybírósági határozatokban az Alkotmánybíróság állást foglalt abban a kérdésben, hogy a sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki valótlanságok közzétételére. Az alperes professzionális médiapiaci szereplőként tudta, ha közéleti szereplőt választási kampányban le akar járatni, azt a leghatásosabban akkor tudja, ha a választás kapcsán állít róla valótlán és sértő tény, terjeszti ezt a létező felületen, ahogy a perbeli esetben is. Az állítással az alperes köztörvényes bűncselekmény elkövetését állította róla, demokratikus választási folyamatok befolyásolására irányuló korrupciós bűncselekmény sorozatban való aktív részességgel vádolta meg. Ezzel alapvető emberi tisztességét vonta kétségbe, az nem értékelhető pusztán közéleti hitelességét vitató közlésként. Ily módon a közlés nem csak valótlán, hanem rá nézve sértő is. Eseti döntésekre hivatkozással kifejtette azt az álláspontját, amely szerint az alperes fellebbezése nem vezethet a megítélt sérelemdíj összegének mérséklésére sem. Utalt arra, az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása esetén sem indokolt az elsőfokú ítélettel javára megítélt perköltség mérséklése a Pp. 83. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[19] A fellebbezés alaptalan.

[20] Az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helyes következtetést vont le, és megfelelően mérlegelte a sérelemdíj összege meghatározásának szempontjait. Ezért az ítéltábla döntésével és annak kifejtett indokaival is egyetért. A fellebbezésben megjelölt anyagi jogi felülbírálati jogkört gyakorolva nem látott lehetőséget az elsőfokú ítélet fellebbezés szerinti megváltoztatására.

[21] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlán tényt állít, vagy híresztel, valós tényt hamis színben tüntet fel. A hírnév valamely személyre vonatkozó, mások által

hozzáférhető azon tények, adatok összessége, amelyek alapján az adott személyről a társadalomban kialakul egyfajta értékítélet. Ennek megfelelően a jóhírnév sérelmét elsősorban az olyan közlések eredményezhetik, amelyek akár kifejezetten, akár utalásszerűen valamely személyre vonatkozó olyan objektíve valótlán tényállítást tartalmaznak, amely alapján az adott személyről korábban kialakult kedvezőbb társadalmi értékítélet hátrányosan változhat meg.

[22] A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

[23] A szabad véleménynyilvánításhoz való jog magát a véleménynyilvánítás lehetőségét védi, függetlenül a kifejtett vélemény tartalmától. Az Alkotmánybíróság értékelése szerint a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. A véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkoznak. Egyfelől a demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája, a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, valamint a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. Másfelől a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét [7/2014. (III.7.) AB határozat indokolás [49] és [50] bekezdés].

[24] A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, kritika szabadságát foglalja magában, a tények meghamisítására a védelem nem vonatkoztatható. A közügyeket érintő, de hamisnak bizonyuló tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt (PJD2016.8.II.).

[25] A hamis tényállításokkal szemben a közszereplő igényelhet jogi védelmet, különösen, ha nyilatkozó személy tudatában van a közlés valótlanságának vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta [7/2014. (III. 7.) AB határozat [62] bekezdés, 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [41] bekezdés].

[26] A véleményt is kifejező értékítélettel terhelt tényállításnak minősülő közlés esetén is szükséges, hogy azt elegendő ténybeli alap támassza alá. Minél konkrétabb, erőteljesebb a megfogalmazás, annál szorosabb ténybeli kötődése kell, hogy legyen. A közügyekkel összefüggően tehát kizárólag a vékony ténybeli alapon nyugvó, nem okszerűtlen értékítéletek állnak a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt (hasonlóan: Kúria Pfv.IV.21.056/2019/3.).

[27] Az alperes fellebbezésében nem tette vitássá azt az ítéleti megállapítást, amely szerint a per tárgyává tett közlés valóságát nem bizonyította. A fellebbezési érvelés lényege szerint a jogorvoslati kérelmében felsorolt tényekből okszerű következtetést vont le a sérelmezett közlésben, a közéleti vita tárgyában történő megszólalása a felperest mint közszereplőt terhelő fokozott tűrési kötelezettségre is érvényesül a véleményszabadság oltalma a felperes személyiségi jogaival szemben.

[28] Annyiban helytálló az alperes álláspontja, hogy a cikk témája közügyeket, a választások tisztaságát érinti. A felperesre nézve a cikk nem bírálatot kifejező értékítéletet, hanem egyértelmű tényállítást tartalmaz, azt, hogy a képviselőjelöltekhez a megfizetésre szánt pénz a felperes aktív közreműködésével jut el. Az alperes álláspontjától eltérően a tényként megjelölt körülményekből erre vonatkozó okszerű következtetés nem vonható le.

[29] A hivatkozott alkotmánybíróági határozatokra [3217/2020. (VI. 19.), 3222/2022. (III. 23.) AB határozatok] alapított fellebbezési érvelés a jelen ügyben nem foghat helyt, mert azok a politikai vitában kifejezett értékítéletre, bírálatra vonatkoztathatók, arra, hogy a politikai vitában, különösen választási kampány idején hogyan kell értelmezni a közéleti szereplők politikai vitában tett kijelentéseit. Az Alkotmánybíróság e kérdésben úgy foglalt állást, ha az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkoznak, akkor – még ha állító módban fogalmazza is meg – vélelmezhető a közlés véleményként való értelmezése [3217/2020. (VI. 19.) AB határozat [38] bekezdés]. A jelen ügyben a kifejtettek szerint a felperesre tett kijelentés véleményként nem értelmezhető, az egyértelműen tényállítás.

[30] A jóhírnévhez való személyiségi jog megsértése megvalósulásának tényállási eleme a tényállítás sértő jellege, azaz, az objektíve valótlán tényállítást kifejező közlésnek a közmegítélés szerint alkalmasnak kell lennie arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Az alperes érvelésével szemben az általános közfelfogás szerint az érintett közlés ilyennek minősül.

[31] Ezen nem változtat az sem, hogy a nyilvánosság által széles körben tárgyalt közéleti beszédtema a politikai közszereplők vélt vagy valós korrupciós ügyei. Ettől eltérő kérdés, hogy az illető hitelességét a valótlán sértő állítás mennyiben érinti, milyen hátrányt eredményez számára. Ez utóbbi körülmény a sérelemdíj mértéke meghatározásakor bír jelentőséggel.

[32] Az ítéltábla a sérelemdíj Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében írt körülmények mérlegelésével meghatározott összegével is egyetért.

[33] Oszttja az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak álláspontját, hogy köztudomású tényként fogadható el, hogy a felperesnek nem vagyoni hátrányt okozott az a valótlán állítás, amely lényegében a választás rendje elleni bűncselekmény elkövetésével hozta összefüggésbe. Lényeges, hogy a sérelemdíj elégtételi, kompenzációs és magánjogi büntetés funkciót is betölt. Annak alkalmazásakor meg kell őrizni a polgári jogi szankciós rendszer keretein belül a sérelemdíj funkciójának az egyensúlyát. A sérelemdíj egyik feladata az okozott hátrány kompenzációjaként a jogsértő és a személyiségi jogában sértett személy relációjában kifejezett anyagi kárpótlás, másrésről a magánjogi büntetés a hasonló jogsértések megelőzése érdekében (Pfv.IV.20.464/2018/8.). A sérelemdíj mértékének megállapításakor a bíróságoknak figyelemmel kell lenniük az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására [Ptk. 2:52. § (3) bekezdés]. A túlzott mértékű sérelemdíj – ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 07.) AB határozatában is utalt ([48] bekezdés) – komoly visszatartó erőt jelenthet a közvitában való részvételtől. Tény az is, hogy az Alkotmánybíróság a választási kampányt olyan szituációnak tekinti, amelyben a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szélesebb vitája melletti érvek és ahol leginkább helye van a politikai programokról és a jelöltek alkalmasságáról vallott vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazásának [31/2014. (X. 09.) AB határozat [30] bekezdés]. Ugyanakkor a választási kampányban tett kijelentések tekintetében is eltérő mércét tekintett alkalmazandónak a tényállításokra és értékítéletekre vonatkozóan [31/2014. (X. 09.) AB határozat [29] bekezdés, 5/2015. (II. 25.) AB határozat [27] bekezdés]. Lényeges továbbá, hogy a közügyek választási kampányban való szabadabb vitatása nem érinti a sajtóval

szemben érvényesülő hiteles tudósítás követelményét. Az alperes nem vitásan meg sem kísérelte ellenőrizni a másik sajtóterméktől átvett hír valóságát, a felperest sem nyilatkoztatta. Így nem csupán a jogsértés súlya, hanem a felróhatóság mértéke is jelentős. A fentiekben már írtak szerint érvényesülnie kell a sérelemdíj magánjogi büntetés jellegének is. Az elsőfokú bíróság által megítélnél kisebb összegű sérelemdíj szankciós hatással nem bír. Nem érvényesülhetne továbbá a preventív jelleg, más sajtószerveket a hasonló jogsértéstől visszatartó hatás.

[34] Tény, hogy az alperes több internetes portált is üzemeltet, amelyeken a perbelivel megegyező tartalmú valótlán tényközlés miatt különböző bíróságok sérelemdíjat állapítottak meg. Az azonban a perbeli jogsértéssel okozott hátrány kompenzálását nem érinti.

[35] Az alperesnek az „önkéntes helyreigazításra” való hivatkozása új tényállítás, amely a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nem vehető figyelembe.

[36] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[37] Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogi képviselőjével felmerült másodfokú perköltségének a megfizetésére azzal, hogy annak mértékét az IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján határozta meg, tekintve, hogy a jelen perben a per tárgyának az értéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti meg nem határozható perérték (EBH1999. 94, BH2001. 367, BDT2016. 3519). Ennek alapján megalapozottnak találta a felperes által a Pp. 81. §-a alapján felszámított perköltség összegét 5 munkaóra és a 4/A. § (1) bekezdésén alapuló általános forgalmi adó figyelembevételével.

[38] Alperes köteles pervesztességére tekintettel megfizetni a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

[39] Tájékoztatja az alperest, hogy a másodfokú eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Megfizetése során fel kell tüntetni adóazonosító számát, az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot. Figyelmezteti az alperest, amennyiben az illetéket az esedékességkor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[40] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2023. október 20.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
állandó bíró